

Поклоничко путовање Путем јасеновачких мученика Краљево- Јасеновац-Бања Лука

Милошћу Божјом и с благословом жичког владике Хризостома, група од петнаест поклоница из Краљева кренула је 19. септембра, после поноћи, на пут за Јасеновац и Бања Луку. Протојереј-ставрофор Љубинко Костић био је духовни предводник, док је организација пута била поверена професору Драгољубу Даниловићу.

Место највећег српског страдања у протеклом веку је злогласни логор Јасеновац. Блаженопочивши Патријарх српски Герман је 1984. године освештао цркву у Јасеновцу. Овај храм је у последњим ратовима био прилично оштећен, да би 1999. године, доласком Епископа славонског Саве, био обновљен. О празнику Ваведења Пресвете Богородице 2000. године, владика Сава је прогласио цркву Рођења Светог Јована Крститеља у Јасеновцу манастиром и седиштем Епархије славонске. Први игуман манастира, архимандрит Амфилохије Живковић упокојио се почетком фебруара 2009. године од последица експлозије у привременом седишту епископа Саве у Пакрацу.

У јутарњим сатима у суботу 19. септембра, на празник Чуда Светог архангела Михаила и Светог мученика Евдоксија, стигли смо у манастир Јасеновац. Литургија је почела уз присуство владике Саве, а служили су у саборном духу протојереј-ставрофор Слободан Лалић, наш љубазни домаћин, и прота Љубинко Костић. На литургијском сабрању су саслуживали и јеромонах Леонтије и поклоници из Краљева који су појали за певницом. У име владике Саве, госте из Жичке епархије је поздравио отац Слободан Лалић, парох пакрачки. Епископ Сава је примио оца Љубинка Костића и професора Даниловића и задржао се са њима у краћем разговору.

После Литургије и послужења у манастирском дворишту, отац Слободан Лалић нас је повео у Спомен-подручје Јасеновац. Иако је субота, у Музеју Јасеновац налазили су се само поклоници из Краљева. Господин Иво Пејаковић, кустос Музеја Јасеновац, провео нас је кроз музеј и објаснио делове нове музејске поставке. Обилазимо и спомен у Јасеновцу, дело архитекте Богдана Богдановића. Око нас је тишина која опомиње и не може

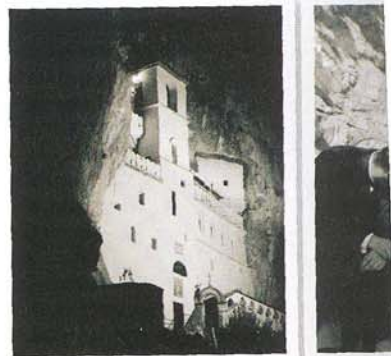
човека оставити равнодушним. Прелазак преко реке Саве у Доњу Градину, на босанској страни је сигурно најпотреснији део нашег путовања.

Прелазимо границу између Хрватске и Босне и Херцеговине у поподневним сатима. На месту највећег страдања српског народа и насветијем граду под земљом, Доњој Градини, душа човека уздрхти и сузе се не могу сакрити. Отац Љубинко чита коленапреклону молитву Светог Владике Николаја Велимировића, и сви скрушено молимо да Господ опрости грехе нас недостојних наследника Новомученика јасеновачких. У Доњој Градини су Давидова звезда, Тоцило и Крст, три симбола заједничког страдања Јевреја, Рома и Срба. Морамо памтити њихово страдање и никада их не смео заборавити. Пут јасеновачких мученика настављамо према Драксенићу у чијој су цркви мученички пострадали Срби. Стижемо у манастир Моштаницу и присећамо се речи светог ђакона Авакума: „Срб је Христов, радује се смрти!“. Дочекују нас са великом радошћу отац Василије, отац Јован и брат Димитрије. Искрено се радују нашој посети и пружају нам слику о гостопримству које краси људе у Републици Српској.

У недељу 20. септембра учествујемо на Литургији у цркви Христа Спаситеља у Бања Луци. Поклањамо се моштима светог бањалучког владике Платона у Храму Свете Тројице и стижемо у цркву Светог Великомученика Георгија у Дракулићу, где су фебруара 1942. године Срби бањалучког краја вођени од стране усташа као „овце на заклање“. У руднику Раковац, селима Дракулић, Мотике, Шарговац, Пискавац и Ивањска страдало је фебруара 1942. године мученичком смрћу преко 2500 Срба. У цркви у Дракулићима наш домаћин је отац Срђан који нам дарује књиге и иконе Богородице Јерусалимске. Посету Бања Луци завршавамо у цркви Лазарици, где се, у срданом разговору са оцем Јованом, задржавамо до касних поподневних сати.

Враћамо се у Краљево верујући да ће наше путовање бити подстрек да се оснажи историјско памћење и да се сачува од заборава сећање на новомученике српског народа.

● Мр Драгољуб Даниловић

Пок ман

Унавечерје празника светог апостола и јеванђелисте Јована Богослова кренули смо из Београда на поклоничко путовање по светињама старе Зете. Са нама, Светосавском омладином при Храму Светог Саве, кренули су и протојереј-ставрофор Миодраг Поповић, архимандрит манастира Средиште о. Нектарије (Татарин), о. Горан Ђукић и сестре манастира Месић.

Целу ноћ путујемо. Кроз јутарњу измаглицу стижемо на службу у манастир Морачу. После молитве поклонили смо се моштима ранохришћанског великомученика Харалампија, и са благословом оца Рафаила, игумана морачког, кренули према Цетињу.

Зидине Цетињског манастира, задужбине Ивана Црнојевића, чувају у цркви посвећеној Рођењу Пресвете Богородице, десну руку св. Јована Крститеља честицу Часног Крста, икону Богородице Филермосе и кивот светог Петра Цетињског. Осунчан, бели манастир дочекују нас отворене капије, улазимо у бели загрљај манастирских сводова, па у цркви певајући тропаре Богородице, Часног Крсту, Крститељу, светом Петру Цетињском. Уз певање псалама, поклањамо се светињама. Потом се поздрављамо с монасима и одлазимо на Михољску Превлаку, острво које је од четвртог века манастирско добро.

Мати Стефанида проводи нас по острву и прича о историји читавог овог краја: о бројним искушењима кроз које је прешла црква на Михољској Превлаци. Цело острво је добило име по цркви која ј је била посвећена светом архангелу Михаилу. Садашња црква је из 19. века и посвећена је Светој Тројици. Манастир је дуги био запуштен, све до средине деведесетих година прошлог века, када су се појавиле свете мошти седамдесет Превлачких мученика, пострадалих 1452. Једно време се ово острво називало Острво